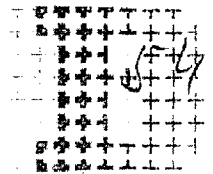

Binnenlandse Veiligheidsdienst

1084

Ministerie van Binnenlandse Zaken

B147901103

Postadres

Postbus 20011
2500 EA 's-Gravenhage

Aan Zijne Excellentie
de Minister-President,
te
'S-GRAVENHAGE.

Bijlagen	Uw brief	Ons nummer	Datum
- 1	-	- 1412.517	- 10 januari 1979.
Onderwerp			
- CPN in actie tegen			
"Bestek '81".			

III

Hierbij heb ik de eer Uwe Excellentie een rapport aan te bieden betreffende bovengenoemd onderwerp.

Een exemplaar van dit rapport zond ik aan de Ministers van Binnenlandse Zaken, van Onderwijs en Wetenschappen, van Sociale Zaken, van Volksgezondheid en Milieuhygiëne en van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk.

HET HOOFD VAN DE DIENST

Mr P. de Haan.

Bezoekadres

President Kennedylaan 25
's-Gravenhage

Verzoeken bij beantwoording datum, nummer en onderwerp te vermelden

Behoort bij brief no. 1412.517

Ex. no. 2

Dit rapport bestaat uit 4 blz.

CPN IN ACTIE TEGEN "BESTEK '81"

1. Eind november 1978 heeft de CPN het initiatief genomen tot de oprichting van het landelijk actiecomité "Bestek '81 moet van de baan", waarin blijkens "De Waarheid" van 6 december de verschillende "gedupeerde groepen" gezamenlijk front moeten maken tegen de matigingspolitiek van de regering, die slechts zou beogen "de concernwinsten te spekken en de opgevoerde bewapeningsuitgaven te financieren". De CPN beschouwt dit initiatief als een logische toepassing op sociaal-economisch gebied van haar "nieuwe coalitie"-taktiek, waarmee zij een bundeling beoogt van dwars door de politieke en maatschappelijke scheidslijnen heenlopende "massa"-bewegingen, die zij rond concrete eisen wil mobiliseren teneinde door buitenparlementaire druk een ander regeringsbeleid af te dwingen. De partij heeft deze politiek van "brede bondgenootschappen" reeds eerder met succes toegepast op een ander terrein, n.l. dat van vrede en veiligheid, door tal van personen en groeperingen van uiteenlopende politieke en wereldbeschouwelijke signatuur te mobiliseren in haar campagne tegen de neutronenbom.

Tijdens een persconferentie op 4 december in Amsterdam heeft het anti-Bestek-comité zich publiekelijk gepresenteerd, bij welke gelegenheid een "breed" samengestelde lijst van enige honderden personen is bekendgemaakt, die tot solidariteit oproepen. Het eigenlijke comité wordt echter gevormd door de eerste twintig ondertekenaars van deze oproep, van wie er tenminste dertien kaderlid van de CPN zijn. De CPN-dominantie is gewaarborgd doordat deze dertien partijleden met het oog op te ontplooien activiteiten regelmatig voorbesprekingen houden en bovendien het voorzitterschap en secretariaat in handen hebben.

2. Tijdens een CPN-bestuurszitting van 9 december stelde landelijk bedrijfswerkverantwoordelijke II inderdaad dat zoals de partij eerder het initiatief had genomen tot "de massabeweging" tegen de N-bom, zij thans de stoot gaf tot de daarmee samenhangende

"machtsvorming aan de basis" op sociaal-economisch terrein. Volgens hem was het daaruit voortgekomen landelijk anti-Bestek-comité een voorbeeld van "nieuwe coalitie"-vorming, die zou kunnen uitgroeien tot "een nationale beweging tegen Bestek '81". De heer II baseerde deze verwachting o.a. op het zijns inziens succesvolle "optreden van communisten" in de recente ambtenarenacties en in acties van gezondheidszorgers en arbeidsongeschikten.

Naar zijn oordeel was de tijd rijp voor dit nieuwe initiatief, omdat er in de laatste tijd ondanks een formeel FNV-verbod "voor het eerst een openlijke samenwerking groeide tussen (door de CPN beheerde) actiecomité's en vakbeweging", terwijl de FNV-basis zich op recente vakbondsbijskomsten met haar eisen voor volledige prijscompensatie en reële loonsverhoging aan het afkeren was van de in zijn ogen aarzelende FNV-leiding.

Opgemerkt moet worden dat CPN-leden door hun relatief grote activiteit en georganiseerd optreden soms aanmerkelijke invloed weten uit te oefenen op de besluitvorming van vakbondsledenvergaderingen, vooral in die plaatsen (zoals in Amsterdam) en in die sectoren (zoals in het universitair onderwijs en het welzijnswerk), waarin de partij sterk vertegenwoordigd is. Daar komt bij dat de CPN in de vakbeweging een zodanige positie heeft opgebouwd dat zij precies kan weten waar en wanneer de actiebereidheid groot genoeg is om daar als partij op te kunnen inspelen.

3. Met de actiecomité's, die tot een vorm van samenwerking met de vakbeweging zouden zijn gekomen, bedoelt de heer II blijkbaar de door de CPN opgezette comité's van "georganiseerden en ongeorganiseerden", die een ogenschijnlijk "brede" samenstelling hebben, maar die zowel landelijk als plaatselijk in de belangrijkste bestuursfuncties door partijleden gedomineerd worden. Genoemd kunnen worden:

- het LAK, het Landelijk Aktiekomitee gezondheidszorg, dat nauw samenwerkt met
- het LOVEL, het Landelijk Overleg van Eerste Lijnswerkers, waarbij aangesloten o.m. het LAG, het Landelijk Actiecomité Gezinszorg en het LAW, het Landelijk Actiecomité Wijkverpleging;

- het landelijk WAO-beraad, waarin een groot aantal plaatselijke WAO-comité's participeert;
- de LWBV, de Landelijke Werklozen Belangen Vereniging, waarbij aangesloten een groot aantal plaatselijke WBV'en;
- het LASK, het Landelijk Aktiekomitee Sociaal-Kultureel werk;
- het LOG, het Landelijk Overleg Grondraden dat een samenwerkingsverband is van plaatselijke studentenvakbonden, waarvan m.n. de beide Amsterdamse (ASVA en SRVU), de Groningse (GSB) en de Nijmeegse (USN), in hun bestuursorganen telkenjare weer een meerderheidspositie voor CPN-ers te zien geven;
- het LOHBO, het Landelijk Overleg Hoger Beroeps Onderwijs, waarbij aangesloten o.m. het LOSSA, het Landelijk Overleg van Studenten aan Sociale Academies en het LOPAS, het Landelijk Overleg van Pedagogische Academie Studenten.

Een aantal van deze actiecomité's is vertegenwoordigd in het comité "Bestek '81 moet van de baan", om daaraan een "zo breed mogelijk" karakter te geven. Tot datzelfde doel zijn daarin ook vertegenwoordigers opgenomen van het comité "Vrouwen eisen Werk" (een initiatief van de CPN-vrouwenorganisatie NVB) en van het actiecomité Rotterdamse havenarbeiders (ook al een CPN-initiatief), terwijl ter ondersteuning enige indertijd door de CPN in het leven geroepen comité's tot behoud van de werkgelegenheid (o.m. in de scheepsbouw) zijn gereactiveerd.

4. Enigszins overdreven heeft de heer II gewaagd van "de zeer grote en prompte instemming" met het nieuwe anti-Bestek-initiatief, waarmee hij ongetwijfeld mede doelde op de adhesie van personen en organisaties van niet-communistische huize zoals de NVV-bond Mercurius en een zestigtal medewerkers van de scholings- en vormingsinstituten van het NVV en NKV. Naar zijn zeggen komt het er nu allereerst op aan dat "de basis in de bedrijven" overgaat tot het nemen van "initiatieven tot daadwerkelijke actie" en "de vorming van actieleidingen". De CPN is kennelijk van plan zich nadrukkelijker te exponeren op het

sociaal-economisch front zonder zich evenwel onnodig te vervreemden van de vakbeweging. Veeleer zal zij trachten waar mogelijk de vakbeweging van binnen uit te activeren tot confrontatie met het regeringsbeleid.

Het nieuwe comité zal op 27 januari a.s. in Utrecht samen met zoveel mogelijk van de inmiddels achthonderd adherenten in "landelijk beraad" bijeenkomen om een anti-Bestek proclamatie uit te vaardigen, die naar verwacht mag worden zal worden toegespitst in een concrete eis tot algehele loonsverhoging. De CPN-leiding heeft deze eis inmiddels geformuleerd en is begonnen deze via de haar ter beschikking staande kanalen in te brengen in de vakbondsdiscussie.

8 januari 1979